

Високи представник донио одлуке за убрзање реформе судства у цијелој БиХ

Високи представник, Волфганг Петрич, данас је прогласио пакет одлука којима се успоставља институционални оквир који је неопходан за реформу судства у наредним мјесецима. Овим Одлукама ће се убрзати реформа судства у БиХ на нивоу државе и ентитета успостављањем основе за истински независно судство које представља трећу компоненту демократске власти.

Пакетом одлука се успоставља Високи судски и тужилачки савјет на државном нивоу као и у оба ентитета, успостављају се Институту за усавршавање судија и Адвокатске коморе у оба ентитета, и проглашава државни закон о међуентитетској сарадњи у питањима судства. Пакет укључује и одлуку о разрјешењу замјеника министра правде Кантона 7, као и суспензију једанаест судија.

Високи судски и тужилачки савјети на нивоу државе као и на нивоу два ентитета БиХ, која је сада успоставио високи представник ће спроводити јасне и транспарентне критерије за систем директног и независног именовања свих судија и тужилаца, осим судија Уставног суда. Такође су прецизиране процедуре по којима Висока судска и тужилачка вијећа могу предузимати дисциплински поступак против судија и тужилаца. Када је ријеч о кандидатима за положаје у Уставним судовима државе и ентитета, Високи судски и тужилачки савјети ће давати препоруке, али именовање и дисциплински поступци против ових судија ће остати у надлежности државног или ентитетских парламената у складу са сада важећим уставним одредбама.

Чланове Високих судских и тужилачких савјета на државном и ентитетском нивоу ће именовати високи представник у року од неколико седмица, а током пријелазног периода, који траје до

краја 2003. године савјети ће укључивати и међународне чланове. Високи представник је такође задужио премијере ентитета да, у складу са чланом ИИИ Устава БиХ, у року од 60 дана започну преговоре о успостављању јединственог Високог судског и тужилачког савјета. То ће одговорати садашњој европској пракси, што ће омогућити идентичну примјену стандарда професионалности и независности у цијелој БиХ.

Високи судски и тужилачки савјети ће у септембру ове године поново објавити конкурс за сва мјеста судија и тужилаца. Именовања на ове положаје ће бити заснована искључиво на кавалификованости појединаца. Високи представник позива судије и тужиоце који тренутно обављају те дужности да се пријаве када буде објављен оглас о упражњеним мјестима, наглашавајући да ће спровођење овог поступка драстично побољшати углед и независност судија и тужилаца.

Поред тога, високи представник је смијенио замјеника министра правде Кантона 7, Давора Шилића, због покушаја подривања независности поступка именовања судија и тужилаца, због непридржавања рока од петнаест дана да напусти имовину коју незаконито користи, као и због одлагања процеса уједињења судства у Кантону 7. Разрјешење господина Шилића са положаја министра ступа на снагу одмах. Високи представник је такође суспендовао са положаја сљедеће судије: Мирка Брала, предсједника Општинског суда у Ливну, Катицу Тадић, судију овог суда, Омера Боровца, судију Општинског суда Горажде, Фатиму Ђукић-Бајрамовић, судију Општинског суда Зеница; Неђу Драшковића, судију Врховног суда РС; Ненада Гвоздића, судију Општинског суда и у Мостару; Јевту Јанковића и Жељка Лалића, судије Основног суда Бања Лука; Хасана Пијанића, судију Кантоналног суда Унско-санског кантона; Миленка Томића, јавног тужиоца у основном јавном тужилаштву Приједор; и Катун Зовко, судију Кантоналног суда Херцеговачко-неретванског кантона. Сви су суспендовани због навода о озбиљним повредама владавине права. Суспензије ће остати на снази све док одговарајући ентитетски Високи судски савјет не преиспита наводе.

Високи представник је такође прогласио законе у циљу интензивирања борбе против криминала и подизања нивоа професионалности судства.

Закон о правној помоћи и званичној сарадњи у кривичним предметима између ФБиХ, РС и Дистрикта Брчко ће поједноставити процедуре за сарадњу између судова, тужилаца и органа унутрашњих послова у цијелој БиХ. Уручивање налога за хапшење, пружање правне помоћи, уручење судских позива и други видови сарадње сада могу бити извршени по примитку писменог захтјева без потребе за додатном интервенцијом на вишем нивоу. Сарадња која је успостављена према овом закону ће омогућити дјелотворнији приступ откривању кривичних дјела, спровођењу истраге и кривичном гоњењу свих видова криминала на цијелом подручју БиХ.

Закон о адвокатури је утемељен на Меморандуму о разумијевању о регулисању правне помоћи између институција ФБиХ и РС од маја 1998, иако релевантни закони ентитета нису усаглашени сходно томе. Особе које се баве адвокатуром сада имају једнаке прописе и критеријуме за пријем као и право да раде на цијелој територији БиХ. Одлуком је формирана јединствена, уједињена Адвокатска комора ФБиХ, која не постоји од 1992. године. Овим је афирмисано право појединца да изабере свог заступника и омогућава адвокатима из БиХ заступање у међународним адвокатским коморама.

У Центрима за усавршавање судија и тужилаца у Бањалуци и Сарајеву које је успоставио Високи представник, ће се образовати особе које размишљају о каријери судије или тужиоца, а биће организовано и обавезно усавршавање за постојеће судије и тужиоце. Центри за усавршавање ће тијесно сарађивати са Високим судским савјетима у циљу обезбјеђења професионалног и независног судства за будућност БиХ.

Високи представник је ове одлуке донио након детаљних консултација са правним стручњацима из Савјета Европе и Венецијанском комисијом, те у складу са препорукама Управног

одбора Савјета за имплементацију мира.